

PAIKANNIMISTÄ PAIKKATIETOON

Kansalliskirjaston paikannimisanastojen nykytilanne ja uudistustarpeet

Mikko Lappalainen, Liisa Virtanen, Osma Suominen, Mirja Anttila,
Matias Frosterus, Tuomas Palonen

Kansalliskirjasto, Helsinki 2016

ISBN 978-951-51-1870-7 (pdf)

KUVAILUSIVU

Julkaisija	Kansalliskirjasto
Julkaisun päivämäärä	27.4.2016
Tekijä(t)	Mikko Lappalainen, Liisa Virtanen, Osma Suominen, Mirja Anttila, Matias Frosterus, Tuomas Palonen
Julkaisun nimi	Paikannimistä paikkatietoon Kansalliskirjaston paikannimisanastojen nykytilanne ja uudistustarpeet
Sarjan nimi ja numero	Raportteja ja selvityksiä 1/2016
ISSN	ISSN 2242/8119
ISBN	ISBN 978-951-51-1870-7
URL	
URN	URN:URL: 978-951-51-1870-7
Kokonaissivumäärä	27
Kieli	Suomi
Avainsanat – YSA (Suomi)	

BESKRIVNING SIDA

Utgivare	Nationalbiblioteket
Utgivningsdatum	27.4.2016
Författare	Mikko Lappalainen, Liisa Virtanen, Osma Suominen, Mirja Anttila, Matias Frosterus, Tuomas Palonen
Publication	Paikannimistä paikkatietoon Kansalliskirjaston paikannimisanastojen nykytilanne ja uudistustarpeet
Seriens namn och nummer	Rapporter och utredningar 1/2016
ISSN	ISSN 2242/8119
ISBN	ISBN 978-951-51-1870-7
URL	
URN	URN:URL: 978-951-51-1870-7
Sidoantal	27
Språk	Finska
Nyckelord (Allärs)	

Sisältö

1	JOHDANTO	7
2	PAIKKATIEDON NYKYTILANNE KANSALLISKIRJASTOSSA	8
2.1	Yleinen suomalainen asiasanasto YSA	8
2.1.1	YSAn maantieteellisten nimien ylläpito ja päivitys.....	9
2.2	Suomalaiset yhteisönimet.....	10
2.3	Kansalliskirjaston paikannimisanastot ja paikkatiedon laatuvaatimukset ..	12
3	AVOIN PAIKKATIETO SUOMESSA.....	13
3.1	Maanmittauslaitoksen sanastot	13
3.2	Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) sanastot ja hankkeet	14
3.3	Suomen ajallinen paikkaontologia SAPO	15
3.4	Aalto-yliopiston SeCo-tutkimusryhmän <i>Historiallisten paikkojen kansallinen nimistöpalvelu</i>	16
4	KANSAINVÄLISIÄ AVOIMIA PAIKKATIETORESURSEJA	17
4.1	GeoNames.....	17
4.2	Getty Thesaurus of Geographic Names (TGN)	18
5	YSAN PAIKKOJEN LÖYTYVYYS MUISTA PAIKKATIETOLÄHTEISTÄ.....	20
6	PAIKKATIEDON TULEVAISUUS KANSALLISKIRJASTOSSA	22
6.1	Skenaarioita ja suositus uudistuksen ensiaskelista	23

1 Johdanto

Kansalliskirjaston metadataan liittyvät palvelut ovat vahvassa muutoksen tilassa. Bibliografinen data muokkautuu kohti avointa linkitettyä muotoa esimerkiksi RDAn (Resource Description and Access) tuomien uusien kuvailuohjeiden myötä. Sisällönkuvailun osalta ollaan siirtymässä ontologiseen kuvailuun, jonka avulla sisällöt linkittyvät osaksi koko julkisen sektorin tietoinfrastruktuuria.

Muutokset antavat aihetta pohtia myös kuvailussa käytettävien paikannimien tulevaisuutta uudesta näkökulmasta. Vastaavatko tämänhetkiset paikannimistömme nykyisiin tarpeisiin esimerkiksi monikielisuuden, koneluettavuuden ja edelleenhyödynnettävyyden kannalta? Kansalliskirjaston paikannimisanastoja on käytetty koko suomalaisen julkaisutuotannon kuvailuun, mutta voiko tämän kuvailutiedon pohjalta kehittää uudenlaisia sovelluksia kuten karttavisuaalisointeja esimerkiksi Finnan kaltaisille palveluille?

Sisällönkuvailussa ollaan siirtymässä Yleisestä suomalaisesta asiasanastosta (YSA) Yleisen suomalaisen ontologian (YSO) käyttöön, jolloin kuvailuun käytettävät yleiskäsitteet saavat monikielisen ja koneluettavan muodon. Tulisiko samankaltainen siirtymä tehdä paikannimien osalta ja mitä se oikeastaan tarkoittaisi paikkatiedon erityisluonteen huomioon ottaen?

Kuvailutietojen hajautettua tuotantoa suunnitellaan useassa projektissa (esim. KDK Nimitietopalvelu) ja datan hallinnan alueella suuntaudutaan kohti linkitettyä avointa maailmaa. Resurssien tiukentuessa Kansalliskirjastossa on koettu tarvetta keskittää toimintaa ydinalueille, ja tässä yhteydessä voidaan myös miettiä voitaisiinko paikkatiedossa hyödyntää ulkopuolisia resursseja. Tähän asti yhteistyö esimerkiksi kansallisten paikkatietoa tehtävänään tuottavien organisaatioiden kanssa on ollut vähäistä.

Tämän dokumentin tarkoituksena on antaa yleiskuva paikkatiedon tilanteesta Kansalliskirjastossa tällä hetkellä, sekä kartuttaa mahdolliset paikkatiedon tuottamisen ja hyödyntämisen uudistusskenaariot liittyen laajempaan kuvailun muutokseen. Mahdollisten uudistusten arviointia varten dokumentissa esitellään keskeiset hyödynnettävissä olevat suomalaiset ja kansainväliset paikkatietoresurssit, sekä haasteet ja hyödyt liittyen niiden laajempaan hyödyntämiseen.

Selvitys on laadittu yhdessä Kansalliskirjaston Finto-projektin ja Fennica-yksikön asiantuntijoiden kanssa.

2 Paikkatiedon nykytilanne Kansalliskirjastossa

Paikannimet ovat tärkeä osa aineiston kuvailua ja osa laadukasta metadataa. Paikkojen nimiä on käytetty erityisesti aineiston aiheen kuvailuun, mutta RDA:n myötä paikkatiedon merkitys tulee laajenemaan.¹ Paikannimien kautta voidaan tarjota pääsy aineistoon alueellisesta lähtökohdasta ja niiden avulla tiedonhaku voidaan kohdistaa rajatusti.

Kansallisbibliografian (ja myös koko kirjastosektorin) sisällönkuvailussa tarvittuja paikkoja on auktorisoitu Yleiseen suomalaiseen asiasanastoon YSAan. Julkaisujen tekijä- ja kohdeyhteisöjen tallettamista varten koottuihin Suomalaisiin yhteisönimiin sisältyy myös paikannimitiedoksi luokiteltavaa informaatiota.

Tietojen ylläpidosta vastaa Kansalliskirjaston tutkimuskirjaston Fennica-yksikkö. YSAn paikannimiä ja Suomalaisia yhteisönimiä ei ole linkitetty ulkopuolisiin resursseihin.

2.1 Yleinen suomalainen asiasanasto YSA

YSAn maantieteelliset nimet -ryhmä sisältää noin 6000 maantieteellistä käsitettä, määrä karttuu n. 15 käsitteellä kuukaudessa. Käsitteet koostuvat pääosin paikan nimestä, mahdollisista rinnakkaiskäsitteistä ja huomautustiedoista (ks. Kuva 1). Kattavaa hierarkkista rakennetta tai esimerkiksi koordinaattitietoja ei ole. Ryhmä sisältää enimmäkseen suomalaisia alueita ja paikkoja, mukana on asutusnimistöä, luonnonmaantieteellisiä paikannimiä ja hallintoalueita.

Ulkomaista nimistöä on arviolta kolmasosa kaikista paikoista (näistä merkittävä osa on luovutetun Karjalan paikkoja). Ulkomaisia paikkoja ei ole eroteltu suomalaisista joten tarkkoja lukuja suomalaisten/ulkomaisten paikkojen osuudesta on vaikea kerätä.

Joihinkin nimiin liittyy myös historiallista tietoa, esim. tietoa kuntien yhdistymisistä. Myös joitain käsitteiden välisiä suhteita (laajempi-suppeampi, edeltäjä-seuraaja, rinnakkaistermit) on esitetty tesaurusstandardien ja MARC-luettelointiformaatin mukaisesti.

¹ RDA-ohjetekstin paikkoja koskevat osuudet olivat tätä kirjoitettaessa kokonaisuutena vielä keskenräänsä.

Paikannimen auktorisoinnissa YSAan lähdetään liikkeelle julkaisussa esiintyvistä nimenmuodosta, joka tarkistetaan aina jostakin lähteestä.² Tärkeitä lähteitä paikannimien muodosta päätettäessä ovat

- Kotus:
 - MOT Asutusnimihakemisto (suomalaista nimitystä)³
- Maanmittauslaitoksen Karttapaikka (Kotus tarkistanut nimet)
- Wikipedia ja muut internetin tarjoamat resurssit (lähdekritiikki mielessä pitkään)
- muiden maiden asiasanastot
- tietosanakirjat, hakuteokset
- Suomen ruotsinkielisten paikannimien ohjeena käytetään Svenska ortnamn i Finland - verkkojulkaisua

Paikannimet ovat YSAssa yksilöiviä. Kuntaa pienemmän alueen yhteydessä tehdään hierarkkisia ketjuja (esim. Helsinki -- Kallio). Ketju tulee käyttöön myös, kun sama esim. luonnonmaantieteellinen nimi yksistään voi viitata moneen eri paikkaan (Pyhäjärvi -- Säkyli, Pyhäjärvi -- Pirkanmaa).

YSA:n maantieteellisillä nimillä on vastaavat käsitteet Allmän tesaurus på svenska (Allärs) -sanastossa.⁴ YSA:n paikannimiä ylläpidetään Kansalliskirjaston luettelointijärjestelmässä, ja ne ovat käytettävissä Melinda-yhteisluetteloä käyttävissä kirjastoissa järjestelmän sisäisenä auktoriteettitietokantana. Tiedot on myös julkaistu avoimena datana SKOS-tietomallin mukaisesti Finto-ontologiapalvelussa YSA:n osana.⁵

2.1.1 YSA:n maantieteellisten nimien ylläpito ja päivitys

Vaikka paikannimien auktorisoinnissa lähdetään liikkeelle kuvailtavassa julkaisussa esiintyvistä uudesta paikasta, pyritään uusien valtioiden, suomalaisten kuntien ja muiden uusien (kuntaa laajempien) hallinnollisten alueiden nimet lisäämään sanastoon heti, kun niistä on saatu varmistettu tieto, riippumatta siitä, onko niitä tarvittu

² Kaikki paikannimet, joita Fennica-tietokannan sisällönkuvailussa käytetään, tallennetaan YSA:n maantieteellisiksi asiasanoiksi. Tämä koskee niin nykyisiä kuin historiallisiin paikannimiä. Aina ei kuitenkaan ole yksiselitteistä, mikä paikkaa kuvaava (eris)nimi määritellään maantieteelliseksi termiksi. Esimerkiksi kansallispuistojen ja siltojen nimiä voidaan ajatella myös paikanniminä, mutta YSA on käsitellyt ne ns. tavallisina asiasanoina. MARC-formaatin ohjeessa on myös esim. 151 ##\$aCommunist countries (=maantieteellinen termi), kun YSAssa termi sosialistiset maat on tavallinen 150-termi.

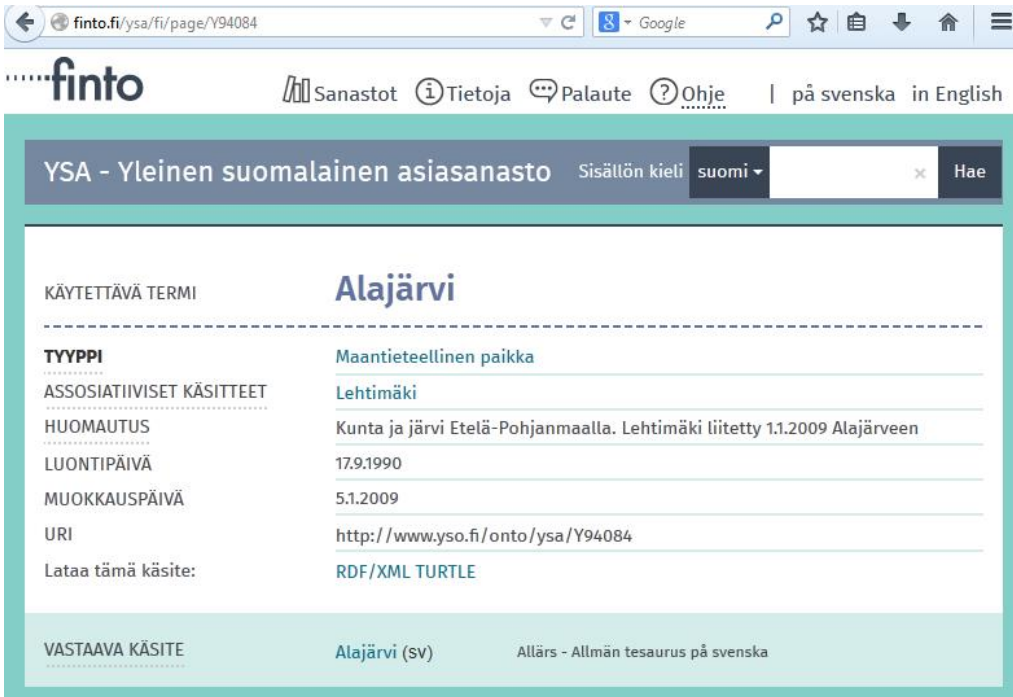
³ Jos tarvittavaa nimeä ei löydy Asutusnimihakemistosta, otetaan yhteyttä Kotuksen nimitysneuvontaan ja tarkistetaan nimen muoto sieltä. Myös ulkomaiset paikannimet tarkistetaan tarvittaessa nimitysneuvonnasta.

⁴ Allärs on Åbo Akademin kirjastossa ylläpidetty ruotsinkielinen vastine YSA:lle.

⁵ <http://finto.fi/ysa/fi/> Maantieteelliset nimet ovat tyyppiä "Maantieteellinen paikka", <http://www.yso.fi/onto/ysa-meta/GeographicalConcept>

indeksoinnissa. Kuntaliitostiedot päivitetään tietueisiin kuntaliitoksen tapahduttua. Kuntaa pienempää aluetta koskevat päivitykset tehdään sitten, kun ao. alueen nimi nousee esiin indeksoinnissa (esimerkiksi jokin kylä, joka kuuluu kuntaliitoksen jälkeen uuteen kuntaan).⁶

Vaihtoehtoisia nimenmuotoja, selittäviä huomautuksia ja assosiativisia RT-suhteita lisätään tietueisiin esiin tulleiden tarpeiden mukaan jatkuvasti.

The screenshot shows the YSA website interface. At the top, there is a search bar with the text 'YSA - Yleinen suomalainen asiasanasto' and a language dropdown menu set to 'suomi'. Below the search bar, the term 'Alajärvi' is displayed in a large font. To the left of the term, there are several categories: 'KÄYTETTÄVÄ TERMI', 'TYYPPI', 'ASSOSIATIIVISET KÄSITTEET', 'HUOMAUTUS', 'LUONTIPÄIVÄ', 'MUOKKAUSPÄIVÄ', 'URI', and 'Lataa tämä käsite:'. To the right of the term, the corresponding values are listed: 'Maantieteellinen paikka', 'Lehtimäki', 'Kunta ja järvi Etelä-Pohjanmaalla. Lehtimäki liitetty 1.1.2009 Alajärveen', '17.9.1990', '5.1.2009', 'http://www.yso.fi/onto/ysa/Y94084', and 'RDF/XML TURTLE'. At the bottom, there is a section for 'VASTAAVA KÄSITE' with the entry 'Alajärvi (sv)' and a note 'Allärs - Allmän tesaurus på svenska'.

Kuva 1. YSAn maantieteellinen käsite "Alajärvi".

2.2 Suomalaiset yhteisönimet

Suomalaiset yhteisönimet⁷ sisältävät kansallisbibliografiaan luetteloituihin julkaisuihin pohjautuvat yhteisötoimijoiden nimitiedot. Koska paikkoihin liittyvät yhteisöt kuten kunnat ja kaupungit tuottavat nimissään julkaisuja, sisältyy yhteisönimiin YSAn paikannimien kaltaisia tietueita. Tiedoissa on yhteisöjen nimitietoja, historia-tietoja (esim. kaupungin perustamisvuosi), käsitteiden välisiä suhteita (edeltäjä-seuraaja), sekä muita ominaisuustietoja (esim. yhteisön tyyppi: *Kaupunki*) (ks. Kuva 2).

⁶ Tämä periaate johtaa joskus siihen, että kuntatasoa pienempien paikkojen nimet eivät ole ajan tasalla. Esimerkiksi YSAssa on "Kymi -- Kaarniemi" vaikka kuntaliitosten jälkeen Kaarniemi kuuluu oikeasti Kotkaan.

⁷ <http://finto.fi/cn/fi/>

Alkuperäiset tiedot on esitetty luettelointisääntöjen ja MARC-tietomallin mukaisesti. Fintossa tiedot on ilmaistu linkitetyn kirjastodatan mukaisessa muodossa (RDA).

Suomalaisten yhteisönimien käyttöä paikannimirekisterinä haittaa se, että paikat on esitetty yhteisönäkökulmasta (esim. kunnat ja kaupungit ovat mukana, koska ne ovat yhteisöjä ja sellaisenaan esimerkiksi julkaisujen tuottajia). Paikkoja ei myöskään ole systemaattisesti eroteltu muista yhteisöistä. Mukana on 121 yhteisöä, joiden tyyppi (MARC-tietueen kentässä 368a) on "Kunta" ja 19 yhteisöä, joiden tyyppi on "Kaupunki".⁸ Kuntia ja kaupunkeja on joukossa selvästi enemmän kuin 140, mutta esimerkiksi "Helsingin kaupunki"-yhteisöllä ei ole tyyppitietoa joten se ei sisälly em. lukuihin. Yhteisöjä joiden nimi päättyy "kunta" on 413 kpl ja vastaavasti "kaupunki"-päätteisiä 121 kpl. Puhtaasti maantieteellisiä paikkoja (esim. vesistöt ja vuoret) aineistossa ei ole, ei myöskään asuttuja paikkoja, jotka eivät ole virallisesti yhteisöjä (esim. kylät ja kaupunginosat).

The screenshot shows the Finto website interface. At the top, there is a navigation bar with the Finto logo and links for 'Sanastot', 'Tietoja', 'Palaute', and 'Ohje'. The page title is 'Suomalaiset yhteisönimet'. Below the title, there is a search bar with 'sisällön kieli' set to 'suomi' and a search button labeled 'Hae'. The main content area displays the concept 'Alajärven kunta' with a list of metadata fields and values:

KÄYTETTÄVÄ TERMI	Alajärven kunta
TYYPPI	Yhteisö
ALAKÄSITTEET	Alajärven kunta. Kulttuurilautakunta Alajärven kunta. Tekninen toimisto
KORVATUT TERMIT	Alajärvi (kunta)
LUONTIPÄIVÄ	1993-11-24
MUOKKAUSPÄIVÄ	2012-06-13T10:32:05
SEURAAJAYHTEISÖ	Alajärven kaupunki
VAIHTOEHTOINEN NIMIMUOTO	Alajärvi (kunta)
PERUSTAMISAJANKOHTA	1869
LOPETTAMISAJANKOHTA	1985
KÄYTETTÄVÄ NIMIMUOTO	Alajärven kunta
URI	http://urn.fi/URN:NBN:fi:au:cn:56591A
Lataa tämä käsite:	RDF/XML TURTLE

Kuva 2. Suomalaisten yhteisönimien käsite "Alajärven kunta".

⁸ Tyyppitietoja on alettu lisäämään tietueisiin vuodesta 2012 lähtien, joten lukumäärä ei anna kattavaa tietoa yhteisöjen tyypeistä.

2.3 Kansalliskirjaston paikannimisanastot ja paikkatiedon laatuvaatimukset

Laadukas paikkatieto mahdollistaa toimivat palvelut ja kannustaa osaltaan kehittämään uusia sovelluksia. Laadun takeina voidaan pitää esimerkiksi kansallisessa paikkatietostrategiassa määriteltyjä ajantasaisuutta, kattavuutta ja yhteentoimivuutta.⁹ Paikkatiedon laadunhallintaa käsittelevä JHS 160 -suositus puolestaan korostaa tiedon täydellisyyttä, loogista eheyttä sekä sijaintiin, aikaan ja temaattisuuteen liittyvien osatekijöiden tarkkuutta.¹⁰ Paikkatiedon laatutekijöitä määrittää myös muiden muassa kansainvälinen ISO 19157:2013-standardi.

Kansalliskirjaston keskeisin paikkatietosanasto on Yleisen suomalaisen asiasanaston maantieteellisten nimien ryhmä. Ryhmä sisältää kuitenkin paikoista yleensä vain nimen, eikä sitä näin ollen voida luokitella varsinaiseksi paikkatiedoksi, jonka vaatimuksena usein mainitaan maantieteelliseen sijaintiin liittyvä tieto. Sijaintitietojen kuten koordinaattien puute onkin yksi suuri este resurssin tehokkaalle hyödyntämiselle.

YSA:n paikkojen nimet ovat pääasiassa vain suomenkielisiä. Joitain muunkielisiä muotoja on esitetty päätermin käyttöön ohjaavina termeinä, mutta näissä tapauksissa muunkielisen termin kieltä ei ole ilmaistu. Muunkielisten termien lisäämisessä ei ole oltu johdonmukaisia läpi sanaston. Hyödynnettävyyden sekä kieli- ja kansakuntarajojen yli ulottuvan yhteentoimivuuden kannalta monikielisyys olisi kuitenkin tavoiteltavaa. Esimerkiksi YSON termistö on esitetty kolmella eri kielellä (suomi, ruotsi, englanti) kielitunnisteineen.

Tiedonhaun (esimerkiksi automaattinen haunlaajennos) ja koneluettavuuden kannalta johdonmukaisen rakenteen sekä käsitetason eheyden puute voivat olla sanaston hyödyntämisen esteenä erityisesti järjestelmäkehityksessä. YSA:n paikannimistö ei muodosta yhtenäistä rakennetta: esimerkiksi asiasanalla "Helsinki" ei ole yhteyttä asiasanaan "Suomi". Toisaalta esimerkiksi käsite "Alajärvi" (Kuva 1) viittaa sekä kuntaan että järveen, jolloin järvestä tietoa hakeva saa hakutuloksiin myös kuntaa koskevat viitteet.

YSA:n paikannimien vahvuutena voidaan kuitenkin pitää useasta lähteestä tarkistettua suomenkielistä nimistöä, sekä aidosta kuvailutarpeesta (nk. kirjallisuustakuu) syntynyttä monipuolista käsitteistöä.

⁹ Paikkatiedon paikka – Kansallinen paikkatietostrategia 2016, s. 13.

¹⁰ JHS160, s. 14.

3 Avoin paikkatieto Suomessa

Paikkatietoa tuotetaan ja ylläpidetään Suomessa usean tahon toimesta. Julkisten toimijoiden piirissä viime vuosien keskeisenä agendana on ollut paikkatietoresurssien avaamisen edistäminen, jolloin tietojen hyödyntäminen läpi organisaatorajojen helpottuu. Kansallisessa paikkatietostrategiassa¹¹ korostetaan laadukkaan ja helposti käytettävissä olevan paikkatiedon merkitystä toimintojen tehostamisessa ja palveluiden parantamisessa.

Olemassa olevien paikkatietoresurssien tehokas hyödyntäminen ja niiden keskinäisen yhteentoimivuuden varmistaminen ovat valtionhallinnon avoimen tiedon ja yhteentoimivuuden linjausten mukaista toimintaa ja edistävät koko julkisen sektorin palvelujen hyödyntämistä kansalaisten kannalta.

Hyödyntämällä olemassa olevia paikkatietoresursseja Kansalliskirjasto voisi parantaa omien resurssien laatua ja "löytää paikkansa paikkatiedon ekosysteemissä."¹² Tämän tavoitteen edistämisen pohjustukseksi tässä luvussa kuvataan keskeiset kansalliset avoimen paikkatiedon resurssit, sekä joitain paikkatietoon liittyviä ajankohtaisia, Kansalliskirjaston kannalta relevantteja hankkeita.

3.1 Maanmittauslaitoksen sanastot

Maanmittauslaitos on julkaissut paljon avointa paikkatietoa. MML:n paikkatietoinfrastrukturi perustuu Inspire-direktiiviin, joka on "EU-direktiivi, jonka avulla kansallisista paikkatietoaineistoista ja -palveluista luodaan EU:n jäsenmaiden yhteinen, yhtenäinen ja helposti hyödynnettävä paikkatietoinfrastrukturi." Kirjastometatiedon näkökulmasta kiinnostavin Maanmittauslaitoksen paikkatietoaineisto on Paikannimirekisteri.

*Maanmittauslaitoksen nimistörekisteri on Suomen paikannimitietojen ajantasainen tietovarasto, joka muodostuu paikannimirekisteristä ja karttanimirekisteristä. Paikannimirekisteri sisältää nimettyjen paikkojen ja paikannimien tiedot ja karttanimirekisteri paikannimien kartografisen esittämisen tiedot karttatuotteittain. Nimistörekisterin pääaineistolähde on Maastotietokannassa ylläpidettävä peruskarttanimistö, jota on täydennetty peruskartassa esittämättömillä nimillä. Paikannimien kirjoitusasu on Kotimaisten kielten keskuksen asiantuntijoiden tarkistama.*¹³

¹¹ <http://www.paikkatietoikkuna.fi/web/fi/paikkatietostrategia>

¹² Paikkatiedon paikka - Kansallinen paikkatietostrategia 2016, s. 3.

¹³ <http://www.maanmittauslaitos.fi/aineistot-palvelut/rajapintapalvelut/nimiston-kyselypalvelu-wfs/kayttoonotto/aineistot-tuotteet>

”Paikannimirekisteri sisältää noin 800 000 luonto- ja kulttuurinimen tarkistetun kirjoitusasun, kielen (suomi, ruotsi, pohjoissaame, inarinsaame tai koltansaame), kielen virallisen aseman nimikohteen sijaintikunnassa, nimikohteen sijainnin sekä kohteen paikkatyyppin. Sijaintitietona ovat kohteen keskipisteen koordinaatit, joen tapauksessa sen suun koordinaatit.”¹⁴

Paikannimirekisteri on käytettävissä mm. ladattavana GML/XML-tiedostona sekä WFS-kyselyrajapintana. Ladattavat tiedostot päivitetään noin kerran vuodessa, viimeisin päivitys on vuoden 2014 alusta. Rajapintojen kautta käytettävissä on aina uusin julkaistu versio. Tällä hetkellä julkaisu rajapintapalvelun kautta tapahtuu myös kerran vuodessa, mutta Maanmittauslaitos suunnittelee rajapintapalvelulle tiheämpää julkaisuväliä. Paikannimirekisterissä ei säilytetä historiatietoja, vaan se sisältää ainoastaan tuoreimmat paikannimet. Esimerkiksi entiset kunnat saattavat löytyä rekisteristä kylä-merkityksessä.

Paikat on luokiteltu paikkatyypeihin, joita on noin 50 kpl. Paikat on myös luokiteltu mittakaavan mukaan siten, että joukosta voidaan erottaa isommat paikat. Esimerkiksi mittakaavatasolla 1:250 000 paikkoja on noin 60 000 kpl.

Paikoilla ja paikannimillä on numeeriset tunnisteen, joiden pysyvyyttä ei kuitenkaan ole määritelty. Valmisteilla on kuitenkin JHS-suositus ”Paikkatiedon yksilöivät tunnisteen”, joka on tätä kirjoitettaessa ollut palautekierroksella. Suosituksen pohjalta Maanmittauslaitoksella ollaan valmistelemassa paikannimirekisterin julkaisua linkitettyinä datana.

3.2 Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) sanastot ja hankkeet

Kotuksen toimittaman Kielitoimiston sanakirjaan on sisällynyt laaja suomalaisten paikkojen Asutusnimihakemisto, jossa on yli 20 000 kotimaista paikannimeä taivutustietoineen (viimeisin versio vuoden 2012 sanakirjassa). Kuntien, kylien, kaupunginosien ja muiden asuttujen paikkojen sekä erilaisten toimi- ja kokoontumispaikkojen nimistä koostuva Asutusnimihakemisto on tarkoitettu ennen muuta nimien paikallissijataivutuksen oppaaksi. Hakemiston nimien selitteenä on paikan lajin, nimen tarkoitteen ilmaiseva sana (kylä, asuinalue, taajama). Nimet on paikannettu kunnan,

¹⁴ Leskinen, Teemu 2103: Nimistön tekstitiedostotuotteet: Paikannimet ja Karttanimet.

maakunnan ja läänin tarkkuudella. Asutusnimihakemiston ruotsinkieliset paikannimivastineet löytyvät Kotuksen verkkojulkaisusta *Svenska ortnamn i Finland*, joka sisältää 5000 keskeisintä käytössä olevaa kotimaista ruotsinkielistä paikannimeä.¹⁵

Tärkein tietolähde Asutusnimihakemiston laadinnassa on ollut Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkisto, jonka paikannimikokoelmaa ollaan digitoimassa. Tarkoituksena on muodostaa paikannimien sähköinen arkisto. Työ on aloitettu vuonna 2014 ja on määrä saada valmiiksi vuonna 2017. Aineistona on n. 2,7 miljoonaa nimilippua, n. 0,3 miljoonaa sivua käsikirjoituksia ja n. 10 000 keruukarttaa. Aineisto sisältää mm. yleiskielistetyn nimen hakuasun, nimen murremuodon ja taivutuksen sekä sijaintiin liittyvää tietoa (kylä, talo, karttasignumi, selitys sijainnista).¹⁶

Kotuksessa on myös aloitettu 2013 OKM:n rahoittamana Avoin data ja paikkatieto sähköisissä aineistoissa -hanke, jonka puitteissa luodaan paikkatietoaineistolle tietokantarakenne ja käsitellään erityisesti karttastoaineistoja. Paikkatietoaineiston avaamista varten on tähän mennessä hankittu Geoserver-alusta ja MySQL-tietokanta.¹⁷

3.3 Suomen ajallinen paikkaontologia SAPO

Suomen ajallinen paikkaontologia SAPO lisää paikkatietoon ajallisen ulottuvuuden ja mallintaa paikkojen muutoksia ajan myötä (<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-1422-8>). SAPOa julkaistaan Fintossa, jossa sitä voi selaila ja käyttää Finton rajapintojen kautta. Karttavisualisointia Finto ei kuitenkaan nykyisellään tue. SAPOn ylläpito ei ole vielä selvillä, mutta sen perusylläpito on erittäin pieni vuosittainen panostus.

Ajallinen ulottuvuus ei kuitenkaan ole tyypillisesti helposti selvitettävissä tai edes mielekäs muiden kuin ihmisen rajaamien paikkojen kohdalla ja SAPO keskittyykin pelkkään kuntatasoon. SAPO sisältää suomalaiset kunnat alkaen vuodesta 1865, niiden perustiedot kuten suomen- ja ruotsinkieliset nimet, erilaiset vaihtoehtoiset nimet sekä olemassaolon alku- ja loppupäivämäärät. Lisäksi SAPO sisältää kuntien maantieteelliset polygonit tietyinä ajanhetkenä.

SAPossa on mahdollista viitata kuntaan joko ajattomana kokonaisuutena tai kunnan tietyn ajanhetken instanssiin. Koneluettavat suhteet mahdollistavat päättelyn näiden välillä, mutta kuvailun kannalta SAPO toimii eri tavalla useimpiin muihin paikkatietovarantoihin nähden, koska kuvailija voi määrittää viittauksen kohteen

¹⁵ http://www.kotus.fi/sanakirjat/kielitoimiston_sanakirja/mika_on_kielitoimiston_sanakirja/kielitoimiston_sanakirjan_edelliset_versiot, <http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=2548>, Korhonen, Ritva 2004: Asutusnimihakemisto sanakirjassa.

¹⁶ http://www.kotus.fi/aineistot/tietoa_aineistoista/ajankohtaista_aineistoista/nimiarkiston_paikannimikokoelma_digitoidaan.17473.news

¹⁷ Pirkko Nuolijärvi et al. (toim.) 2014: Kotimaisten kielten keskus. Tilinpäätös 2013.

ajan suhteen. Eri aikainstanssien välille on määritetty monipuoliset suhteet kuvaamaan kuntien muutosta esimerkiksi yhdistymisten, jakaantumisten ja aluevuokrausten muodossa.

SAPO siis vastaa kuntatason paikkatiedon tarpeisiin ja mahdollistaa tarkemman viittaustavan kuin useimmat muut paikkatietovarannot. Se ei kuitenkaan yksinään riitä ainoaksi käytettäväksi paikkatietoresurssiksi rajoitetun alansa vuoksi ja sen vahvuus voi samalla olla haaste käytettävyyden kannalta, kun sitä käytetään yhdessä muiden paikkatiedon lähteiden kanssa.

3.4 Aalto-yliopiston SeCo-tutkimusryhmän *Historiallisten paikkojen kansallinen nimistöpalvelu*

Aalto-yliopistossa käynnistyi vuonna 2014 Historiallisten paikkojen kansallinen nimistöpalvelu -hanke, jota rahoittavat Suomen Kulttuurirahasto ja Aalto-yliopisto. Hankkeesta vastaa SeCo-tutkimusryhmä ja sen tarkoitus on rakentaa nimistöpalvelun prototyyppi muistiorganisaatioiden luettelointia ja kuvailua silmälläpitäen. Hankkeessa hyödynnetään FinnONTO-projektissa tehtyjä ratkaisuja kuten SAPOa sekä laajaa yhteistyöverkostoa. Yksi hankkeen konsepteista on *“yhteisöllinen toimintamalli, jolla maamme historiallisia paikannimiä voidaan systemaattisesti alkaa keräämään eri kulttuurilaitoksista. Yksi keskeinen innovaatio järjestelmässä on mahdollisuus ehdottaa ja rekisteröidä nimistöä heti, kun sille on tarvetta jossain organisaatiossa luettelointityön yhteydessä.”*¹⁸

Hankkeen aineisto rakentuu Geologian tutkimuskeskuksessa kehitetystä Suomen kuntahistorian ontologisesta nimistöstä ja luovutetun Karjalan alueen talkootyönä tehdystä paikkatietoaineistosta, joita myöhemmin rikastetaan FinnONTO:n aiemalla aineistolla kuten KulttuuriSammon ja KirjaSammon datalla. SeCo-ryhmän tutkija Jouni Tuomisen mukaan SeCo on suunnitellut rakentavansa paikkatietoon perustuvan verkkopalvelun ontologioille. Tätä voisi verrata Fintoon sillä erotuksella, että palvelu keskittyisi paikkatietoon.

¹⁸ Hyvönen, Eero 2014: Historiallisten paikkojen kansallinen nimistöpalvelu, s. 3.

4 Kansainvälisiä avoimia paikkatietoresursseja

4.1 GeoNames

GeoNames¹⁹ on yhteisöllisesti ylläpidetty maailmanlaajuinen paikannimirekisteri. Marc Wickin vuonna 2005 perustama palvelu sisältää paikkojen nimi- ja koordinaattitietoja. Geonames on yksi käytetyimpiä avoimen paikkatiedon palveluita ja sen tiedot ovat pohjana usealle verkkopalvelulle.

GeoNames sisältää yli kymmenen miljoonaa maantieteellistä nimeä. Monikielisten nimien (esim. Helsingin nimi on ilmaistu yli sadalla eri kielellä, mukaanlukien mm. puhekieliseksi merkitty "Stadi") lisäksi paikkatiedot sisältävät muun muassa väestömääriä, tietoja hallinnollisesta hierarkiasta ja linkkejä Wikipedian kaltaisiin verkkoresursseihin.

GeoNamesin ydintiedot pohjautuvat julkisesti saatavilla oleviin lähteisiin, ja ne ovat käyttäjien vapaasti täydennettävissä. Palvelulla on lisäksi ympäri maailmaa nimettyjä "Lähettiläitä", jotka toimivat GeoNamesin kehittäjinä omien maiden paikkatiedon osalta. GeoNames on lähtökohtaisesti avoimen verkkomaailman resurssi, ja sen käsitteet on esitetty semanttisen webin standardien mukaisessa muodossa karttasovelluksineen.

GeoNames on suosittu linkityskohde avointa paikkatietoa hyödyntäville tahoille. Myös esimerkiksi Saksan ja Ranskan kansalliskirjastot ovat linkittäneet omia paikkoihin liittyviä asiasanatietueitaan GeoNamesiin, ja kopioineet siitä koordinaattitietoja omiin tietueihinsa. GeoNamesin ylläpidon luonteesta johtuva sanaston mahdollinen luotettavuuden ja tasalaatuisuuden puute ovat kuitenkin asioita, jotka sanastoa käytettäessä on syytä huomioida.

¹⁹ <http://www.geonames.org/>

4.2 Getty Thesaurus of Geographic Names (TGN)

J. Paul Getty-säätiön Vocabulary Program kehittää ja ylläpitää useampaa taide- ja kulttuurialan kontrolloitua sanastoa. Yksi näistä on Thesaurus of Geographic Names²⁰ eli TGN (tai GTGN), joka on noin miljoonan paikannimitietueen sanasto. Sanasto on käytössä erityisesti museoissa, arkistoissa ja taidealan kirjastoissa luetteloinnin ja tiedonhaun tukena.

TGN sisältää paikannimiä ja muita paikkoihin liittyvää informaatiota. Paikat koostuvat hallinnollisten alueiden (valtiot, kaupungit) lisäksi luonnon muodostamista alueista kuten vuoristoista ja järvistä. Sanasto sisältää sekä nykyisiä että historiallisia paikkoja. Koordinaattitietoja sisältyy sanastoon, mutta niitä ei ole mukana kattavasti. Paikkatiedot voivat sisältää nimiä paikan omalla kielellä sekä muilla lähteissä esiintyvillä kielillä.

TGN on rakenteeltaan strukturoitu hierarkkinen sanasto, jonka ylläpidossa noudatetaan kansainvälisiä tesaurusstandardeja (ks. Kuva 3). 1980-luvun lopulta kehitteillä olleen sanaston termit ovat ajanmukaisia ja alan keskeisiin hakuteoksiin sekä tutkimusyhteisön ja käyttäjien näkemyksiin pohjautuvia.

TGN on laadun ja noudatettujen periaatteiden kannalta lähellä esimerkiksi Kansalliskirjaston sanastoja. TGN:n kattavuus Suomen osalta on kuitenkin pieni: se sisältää vain noin 550 suomalaista paikkaa, mm. isoimmat kaupungit ja vesistöt.

Sanastoa voi käyttää Gettyn verkkosivuilta löytyvästä sanastoselaimesta (<http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/>), tai Gettyn lisensoimana osana omaa luettelointijärjestelmää. TGN avattiin myös linkitettyä avoimena datana kaikkien käyttöön vuonna 2014.

²⁰ <http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/>

[New Search](#)

[Previous Page](#)

[Help](#)

Vernacular Display | **English Display**

Click the icon to view the hierarchy.

[Semantic View \(JSON, RDF, N3/Turtle, N-Triples\)](#)

ID: 7009880

Record Type: administrative

Helsinki (inhabited place)

Coordinates:

Lat: 60 08 00 N *degrees minutes* Lat: 60.1333 *decimal degrees*
Long: 025 00 00 E *degrees minutes* Long: 25.0000 *decimal degrees*

Note: Located on peninsula in Gulf of Finland; founded by King Gustav Vasa of Sweden in the 16th century to compete with Reval (Tallinn), Estonia across the gulf; ravaged by plague in 1710, and fires in 1710 and 1808; prospered after being strongly fortified in 1748.

Names:

Helsinki (preferred, C, V)
Helsingfors (C, V)

Hierarchical Position:

- World (facet)
- Europe (continent) (P)
- Finland (nation) (P)
- Uusimaa (region (administrative division)) (P)
- Helsinki (inhabited place) (P)

Place Types:

inhabited place (**preferred, C**) founded in 1550 on the Vantaa estuary, moved to present site S of the estuary in 1640

city (C)

national capital (C)

port (C)

provincial capital (H) of the former province of Uusimaa until 1998

Related geographic places:

capital of **Finland** (nation)
..... (World, Europe) [1000069]

Sources and Contributors:

Helsingfors..... [BHA, VP]
..... Times Atlas of the World (1994) 83

Helsinki..... [BHA, FDA, GRLPSC, VP Preferred]
..... Canby, Historic Places (1984) 2:385
..... Columbia Lippincott Gazetteer (1961)
..... Encyclopaedia Britannica (1988) 5:820
..... National Archives and Record Administration database (1987-)
..... Times Atlas of the World (1994) 83
..... USBGN Bulletin 16 (1998) 3
..... Webster's Geographical Dictionary (1984)

Subject: [BHA, FDA, GRLPSC, VP]
..... Canby, Historic Places (1984) II, 385; 2:385
..... Columbia Lippincott Gazetteer (1961)
..... Encyclopaedia Britannica (1988) V, 820; 5:820
..... National Archives and Record Administration database (1987-)
..... Times Atlas of the World (1994) 83
..... USBGN Bulletin 16 (1998) 3
..... Webster's Geographical Dictionary (1984)

Note:

English..... [VP]

5 YSAn paikkojen löytyvyys muista paikka-tietolähteistä

Selvityksen alla olevien sanastojen kattavuuden arvioimiseksi YSAn paikannimien löytyvyyttä kustakin sanastosta tutkittiin (ks. Taulukko 1). Löytyvyyttä arvioitiin etsimällä manuaalisesti vastineet 50 satunnaisesti valitulle YSAn paikalle. Otoksen paikoista kaksi kolmasosaa oli nykyisen Suomen alueella, loput ulkomaisia paikkoja. Suomalaisen yhteisönimien ja SAPOn osalta löytyvyyttä ei erikseen tarkistettu, mutta jo lukumäärien perusteella näkee, että vastaavuus jäisi pieneksi.

Lähes kaikki YSAn suomalaiset paikat löytyivät MML:n Paikannimirekisteristä ja GeoNamesista löytyi noin 80 %. Ulkomaisista paikoista lähes kaikki löytyivät GeoNamesista. TGN:stä löytyi vain murto-osa suomalaisista paikoista ja ulkomaisista paikoistakin selvästi vähemmän kuin GeoNamesista.

Monissa tapauksissa yhtä YSAn paikkaa vastasi useampi kuin yksi kohde. Esimerkiksi Ahvenanmaa on YSAssa vain kerran, mutta Paikannimirekisterissä erikseen saarena ja hallintoalueena. Vastaavasti yksi YSAn paikka voi olla Paikannimirekisterissä erikseen sekä kylä että talo, sekä mäki että kylä jne. Samankaltaisia tilanteita tulee ulkomaisten paikkojen kohdalla, esimerkiksi Milano on YSAssa vain kerran mutta GeoNamesissa erikseen kaupunkina ja kahtena eri tason hallintoalueena. Rio de Janeiro on samoin YSAssa yksi paikka, mutta TGN:ssä erikseen kaupunki, osavaltio ja joki.

Taulukko 1. YSAn paikat muissa paikkatietosanastoissa.

Sanasto	Paikkoja yhteensä	Suomalaiset paikat	YSAn suomalaisten paikkojen löytyvyys	YSAn ulkomaisten paikkojen löytyvyys
YSA (11.2.15)	6167	n. 4000 (arvio)	-	-
<i>Suomal. Yhteisönimet</i>	140 merkittyä kuntaa/kaupunkia, satoja ei-merkittyjä	140 merkittyä kuntaa/kaupunkia, satoja ei-merkittyjä	pieni	pieni
<i>SAPO</i>	2011	2011	pieni	pieni
<i>MML PAIKKANNIMET</i> 2014/02 versio	797 668	797 668	94 %	-
<i>GEONAMES</i> http://www.geonames.org/statistics/ http://www.geonames.org/about.html	9 680 449	42 461	79 %	94 %
<i>GETTY TGN</i> http://www.getty.edu/research/tools/vocabularies/tgn/faq.html	992 310 'records' (1 711 110 names) (May 2011)	554	12 %	71 %

6 Paikkatiedon tulevaisuus Kansalliskirjastossa

Aineistojen kuvailun kentällä on käynnissä useita muutoksia. Sisällönkuvailussa ollaan siirtymässä perinteisistä itsenäisistä tesaureksista linkitettyihin avoimen datan työkaluihin kuten ontologioihin. Kuvailutietojen tuottamisessa ollaan siirtymässä kohti hajautettuja malleja, joiden yhtenä edellytyksenä on siilojen purkaminen ja olemassa olevan tiedon avoimuus ja vapaa hyödyntäminen.

Uudet kuvailuohjeet kuten RDA on luotu muuttunutta ympäristöä ajatellen: ideana on linkittää kirjastojen ja muiden muistiorganisaatioiden tuottamaa dataa verkko-ympäristössä laajasti, yli perinteisten organisaatiorajojen.

Kansalliskirjastossa muutos realisoituu muiden muassa Finto-ontologiapalvelun kaltaisten projektien myötä. Finton kautta on julkaistu avoimena datana muiden muassa Yleinen suomalainen ontologia YSO, eri sektoreiden tuottamat sisällönkuvailuresurssit yhdistävä KOKO-ontologia, sekä Kansalliskirjaston luetteloinnin yhteydessä tuottamia toimijoiden nimitietoja.

Paikkatiedon suhteen Kansalliskirjaston tarjoama anti on ollut kuitenkin vaatimaton: paikkatietoa on tarjottu pääosin ainoastaan osana Yleisen suomalaisen asiasanaston suppeita asiasanatietueita.

Kansalliskirjastossa on suunniteltu Yleisen suomalaisen asiasanaston korvaamista Yleisellä suomalaisella ontologialla vuoden 2016 aikana. Koska YSO ei sisällä YSAN paikannimiä, on siirtymän yhteydessä päätettävä mitä resurssia paikkojen kuvailuun jatkossa käytetään.

Kuvailutapojen ja ympäristön muuttuessa herää kysymyksiä Kansalliskirjaston asemasta aineistojen kuvailussa hyödynnettävän paikkatiedon suhteen: minkälaista dataa Kansalliskirjasto tuottaa, miten data on edelleen hyödynnettävissä sekä minkälaisin prosessein tietoja tuotetaan ja ylläpidetään.

Hyödynnettävissä olevia paikkatietoresursseja olisi runsaasti tarjolla. Hyödyntämällä olemassa olevia resursseja sekä kehittämällä omia olemassa olevia sanastoja Kansalliskirjaston paikannimistä voitaisiin siirtyä kohti aitoa paikkatietoa, jolloin kuvailutietojen sovellusmahdollisuudet kasvaisivat huomattavasti.

Hyödynnettäviä resursseja valittaessa on kuitenkin otettava huomioon Kansalliskirjaston kuvailutarpeet ja niihin vastaaminen. Jos kuvailussa halutaan hyödyntää ulkopuolista paikkatietoresurssia/palvelua, tulisi sen olla:

- helposti käytettävä (nimet nopeasti yhdestä paikasta, mielellään samasta kuin muukin sisällönkuvailussa käytettävä käsitteistö)
- nopeasti päivittyvä
- linkitetyn avoimen datan standardit täyttävää (esim. kestävä tunnistestrategia)
- useita muisti- ym. organisaatioita palveleva ja helposti olemassa oleviin järjestelmiin integroitava

Käsitteistön/nimistön tulisi olla:

- ajantasaista
- monikielistä
- yksiselitteistä (hakija ei joudu valitsemaan monitulkintaisesta joukosta)
- tarkistettua, ao. kielen kielenhuollon hyväksymät muodot
- historiatietoja tarjoavaa ja uudet ja vanhat nimet toisiinsa linkittävä
- yleistä kielenkäyttöä mukailevaa (ei liian erikoisia ratkaisuja)
- kansalliset erityispiirteet huomioon ottava
- riittävän kattava kuvailutarpeisiin niin, että se jo lähtökohtaisesti tarjoaa kaikki jatkuvassa käytössä tarvittavat termit/käsitteet

6.1 Skenaarioita ja suositus uudistuksen ensiaskelista

Periaatteessa olisi mahdollista korvata YSAN maantieteellisten käsitteiden ryhmä kokonaan jollain avoimesti saatavilla olevalla paikkatietoresurssilla kuten GeoNamesilla. Tämä kasvattaisi kuvailussa hyödynnettävien paikkaentiteettien laatua ja kattavuutta huomattavasti. On kuitenkin muistettava, että mikään tässä selvityksessä esitelty resurssi ei kata sellaisenaan kaikkia kuvailutarpeita: paikannimien on sisällettävä sekä suomalaisia että ulkomaisia, nykyisiä ja historiallisia paikkoja. Lisäksi palveluiden varsinaisesta käytännön tason käytöstä kirjastojärjestelmissä tulisi tehdä tarkempi selvitys. Toisaalta nimistön on oltava kansallisbibliografiaan soveltuvaa ja luotettavaa eli nimimuotojen on oltava kielenhuollollisesti hyvälaatuisia.

Parhailaan on käynnissä useampi kansallinen paikkatietoon keskittyvä projekti. Lisäksi paikkoihin liittyvän informaation kehittämisessä on hyvä ottaa huomioon vähintään KAM-sektorin yhteiset tarpeet, jotta valittu ratkaisu olisi mahdollisimman tehokas ja aikaa kestävä. Nämä seikat huomioon ottaen Finto-projektin ja Fennica-yksikön asiantuntijat suosittelivat YSAsta YSOon siirtymän yhteydessä seuraavan kaltaista ratkaisua:

1. Yhdistetään YSAn ja Allärsin paikannimet

Tällä uudistuksella siirtyisimme kohti monikielistä paikannimistöä. Termien eri-kieliset versiot tulisi erotella linkitetyn datan standardien mukaisella tavalla.

2. Erotellaan YSAn/Allärsin monimerkityksiset paikat omiksi käsitteiksi (esim. "järvi+kunta")

Käsitetaso yhdenmukaistaisi paikannimisanastoa YSO:n kanssa ja mahdollistaisi hierarkian luomisen sekä tarkoituksenmukaisen tiedonhaun.

3. Linkitetään paikkakäsitteet sijainti- ja muuta paikkatietoa sisältävään laadukkaaseen sanastoon.

Vaihtoehtona voisi olla esimerkiksi Maanmittauslaitoksen sanastot suomalaisten ja GeoNames ulkomaisten paikkojen osalta. Linkityksen kohteena voisi olla myös esimerkiksi Wikipedia, DBpedia ja/tai Wikidata.

4. Luodaan sanastoon sisäistä hierarkiaa sikäli kuin se on mahdollista.

Näin paikkaentiteettien tiedot olisi esitetty koneluettavasti niin, että esimerkiksi automaattinen haunlaajennos olisi mahdollista.

Nämä uudistukset olisivat toteutettavissa pienehköllä vaivalla, mutta ne voisivat Kansalliskirjaston paikannimistöä kohti laadukasta avoimen linkitetyn datan muokata paikkatietoa. Uudistuksilla mahdollistettaisiin uudenlaisten sovellusten luominen kuvailussa käytettyjen paikannimien pohjalta. Uusi sanasto voitaisiin julkaista Fintossa SKOS-tietomallin mukaisessa muodossa. Näin sanastoa voisi hyödyntää Finton rajapintojen kautta ja se olisi rakenteeltaan yhdenmukainen YSO:n, ja muiden Fintossa julkaistujen sanastojen kanssa.

Lähteet

Dokumentit:

Hyvönen, Eero 2014: "Historiallisten paikkojen kansallinen nimistöpalvelu. Tutkimussuunnitelma." <http://www.seco.tkk.fi/projects/histoplaces/esittely.pdf>

JHS 160 Paikkatiedon laadunhallinta. <http://www.jhs-suositukset.fi/suomi/jhs160>

Inspire-sihteeristö, Maanmittauslaitos ja Olavi Köngäs, Netum konsultointi Oy (toim.) 2014: *Kansallinen paikkatietostrategia 2016 - Paikkatiedon paikka.*

Korhonen, Ritva 2004: "Asutusnimihakemisto sanakirjassa." Kielikello 4/2004.
<http://www.kielikello.fi/index.php?mid=2&pid=11&aid=1531>

Leskinen, Teemu 2103: "Nimistön tekstitiedostotuotteet: Paikannimet ja Karttanimet."
http://www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/MML_nimistotuotteet_1.pdf

Pirkko Nuolijärvi, Ritva Paananen ja Sari Vaula (toim.) 2014: "Kotimaisten kielten keskus. Tilinpäätös 2013." http://www.kotus.fi/files/2579/Kotus_tilinpaaatos2013.pdf

Verkkosivustot:

<http://finto.fi/fi/>

<http://www.geonames.org/>

<http://www.getty.edu/>

<http://www.kielikello.fi/>

<http://www.kotus.fi/>

<http://www.maanmittauslaitos.fi/>

<http://www.seco.tkk.fi/>

<http://www.paikkatietoikkuna.fi/web/fi>

